

zoeken...

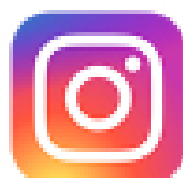
PAP

ONLINE IDENTITEIT

ONLINE IDENTITEIT: WAT IS HET?

Onderzoek naar half-naakte selfies (en meer...)

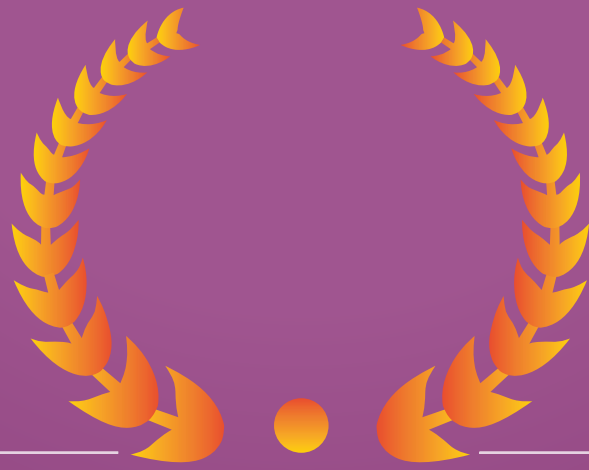
SOCIALE MEDIA IN SPANJE:

Hoe wordt sociale media in Spanje gebruikt?

HET OUDERPERSPECTIEF:

Een moeder over het gebruik van sociale media door haar kinderen

---

AthenaStudies

Bijles

Tentamentrainingen waardoor
je het **tentamen** haalt!

Voor meer informatie:

www.AthenaStudies.nl

Lieve PAPpers,

Time flies when you're having fun... Voor jullie ligt alweer het laatste nummer van dit studiejaar. Net zoals voorgaande uitgaven, zal ook deze PAPERas weer aansluiten bij het thema 'Jezelf zijn'. Deze keer hebben wij gekozen voor 'Online identiteit': Wie zijn wij als we online zijn? Zijn wij nog wel onszelf? We zoeken het uit in deze editie. In deze uitgave staan weer puzzels om je hersenen over te breken, vertelt een moeder hoe zij haar kinderen leert omgaan met sociale media, leert een professional ons dat internetgebruik en sociale media niet enkel negatieve kanten hebben, kijken we over grens naar andere mogelijkheden voor Facebook en uiteraard nog veel meer...

Wij willen jullie allemaal bedanken voor het lezen en meewerken aan alle uitgaven van dit jaar en wensen jullie voor nu veel leesplezier en een hele fijne, zonnige zomervakantie toe. Tot volgend jaar!

Oja. Wil je graag dat de PAPERas ook volgend jaar uitgegeven wordt en zou je hier aan willen meewerken, mail dan, ook bij vragen, even naar paperasciesvpap@gmail.com (we hebben veel en lekker **eten** bij vergaderingen).

Groetjes,
Meike Schaap
Voorzitter PAPERas 2017-2018

P.S. Vorige uitgave vroegen we jullie mee te denken over een eventuele andere naam voor de PAPERas. Nadat de poll ingevuld was, bleek dat er geen duidelijke meerderheid koos voor naamsverandering. Daarom hebben we voor nu besloten de naam te laten wat het is. Maar niet schrikken hoor! We hebben de opmaak deze keer wel nét even iets anders gedaan dan jullie gewend zijn. Wij vinden het leuk, hopelijk jullie ook!

Inhoudsopgave

Voorwoord	p. 3
Ouderperspectief	p. 5
Leven met...	p. 8
MOV: Sociale media	p. 10
Tijdmachine	p. 11
Feitjes	p. 14
Grensoverschrijdend	p. 16
Wetenschap	p. 18
Interview: SocialMediaWijs	p. 20
De straat op: het forum op	p. 24
Kijk- & Leestips	p. 26
Zelftest	p. 28
Puzzelpagina's	p. 29
Lezing: Make a Wish	p. 32
Lezing: Jellinek	p. 33
Lezing: Pets4Care	p. 34
Excursie: Rijdende School	p. 35
Studieinhoudelijk: TOS	p. 36
OC-Kamer	p. 37
Dankwoord & Colofon	p. 39

Ouderperspectief

Door: Meike Schaap

De komst van digitale middelen en sociale media zorgden voor een intensivering van communicatie tussen mensen. Sinds de eeuwwisseling werd in een behoorlijk tempo de ene na de andere innovatie op de markt gebracht. Een krappe twintig jaar geleden had amper iemand gehoord van de term 'online' en nu slaat je hart een slag over wanneer er 'online' verschijnt en je gedurfde appje naar die ene leuke persoon opeens blauwe vinkjes krijgt...

Kinderen van nu lopen rond met een mobieltje, terwijl hun ouders nog brieven schreven. Hoe is het voor ouders om hun kind in deze digitale tijd op te voeden? Waar lopen zij tegenaan? Zijn er ook positieve kanten? We vroegen het Wendy; 47 jaar oud, getrouwd en moeder van een zoon (14 jaar, 2e klas) en een dochter (12 jaar, groep 8).

Hebben jouw kinderen een eigen mobiel, laptop of tablet?

Ja, ze hebben een eigen mobiel. Onze zoon heeft een mobiel gekregen toen hij naar de middelbare school ging. Onze dochter heeft haar mobiel wat eerder gekregen, zij was elf (groep 7) toen ze voor haar verjaardag een mobiel kreeg.

Hoe besloten jullie dat het tijd was voor een mobiele telefoon?

Bij onze zoon hebben wij dat zelf heel bewust besloten. Hij ging naar de middelbare school en daarvoor moest hij net even wat verder rijden, dan is het fijn als hij kan bellen als er iets is. Daarbij is het ook gewoon praktisch; op de middelbare school gaan dingen toch vaak via WhatsApp. We wilden niet dat hij daarbuiten zou vallen, dus besloten wij hem een mobiel te geven. Hij heeft er zelf nooit naar gevraagd eigenlijk. Bij onze dochter was dat anders, zij zeurde

er al tijden om en omdat we eigenlijk toch niet echt iets anders wisten als verjaardagscadeau heeft ze voor haar elfde verjaardag een mobiel gekregen.

Was jullie dochter de eerste in de klas die een mobiele telefoon kreeg?

Nee, ze was niet de eerste. Dat verschilde wel echt per jaar. In het jaar boven haar (groep acht) had nog niemand in groep zeven een mobiel, maar in haar jaar was dit wel het geval. Vooral de meiden hadden eigenlijk allemaal een eigen mobiel, de jongens kwamen daar iets later mee. Maar nu (ze zit nu in groep acht) heeft iedereen in de klas toch wel een mobiel.

Hebben jullie regels voor het gebruik van de mobiele telefoon?

Eigenlijk niet heel veel. In het begin hebben we bij onze zoon wel meegelezen met zijn berichten die hij stuurde. We merkten namelijk dat hij nogal eens rare appjes stuurde. Dan zat hij ruzie te maken via de app ofzo. Dat wilden we niet hebben en dat hebben we daarom wat meer gecontroleerd. Tegenwoordig doet hij dat niet meer en dat hoeven we dus niet meer te controleren. Bij onze dochter hebben we het nooit gecontroleerd. Zij is veel opener dan onze zoon en vertelt zelf erg veel, ook als er iets niet goed gaat. Overigens mogen ze hun mobiel niet mee naar bed, die blijft beneden.

Zitten jullie kinderen op sociale media?

Ja, ze zitten allebei op Instagram en ze hebben dus WhatsApp. Daarnaast hebben ze allebei wel een Facebookaccount, maar daar doen ze niets mee. Ze zien Facebook echt als iets voor 'oude' mensen, zoals wij. Ik denk dat dat dus niet meer echt heel hip is... Verder gebruikt onze dochter de app Musical.ly, dat is een app waarmee

je dansjes en liedjes kunt opnemen. Onze zoon heeft een eigen YouTube kanaal, maar daar zet hij geen vlogs van zichzelf op ofzo. Hij is erg fan van de Efteling en plaatst filmpjes hierover op YouTube, maar daar komt hij dus zelf niet in voor.

Jullie weten dus wat jullie kinderen online doen. Hoe ver gaat die controle en in hoeverre speelt de privacy van een kind een rol?

Tot op zeker hoogte. Aan de ene kant vind ik het wel hun privacy. Vroeger gingen mijn ouders mijn post ook niet openen. Aan de andere kant zijn ze nog best jong en via internet kan je tegenwoordig echt alles zien, ook de minder leuke dingen. Vroeger zetten mijn ouders de televisie (toen we die eindelijk kregen) gewoon uit of op een andere zender, maar onze kinderen kunnen alle narigheid gewoon bekijken via hun telefoon. Daar moet je ze wel tegen beschermen. Daarnaast speelt pestgedrag ook veel meer dan vroeger. Als je vroeger gepest werd, kon je naar huis gaan en daar waren de pesters niet. Tegenwoordig kan dat dag en nacht doorgaan. Om dit soort dingen willen we het wel een beetje in de gaten houden. Ik hoef echt niet alles te lezen, maar ben wel alert.

Is het belangrijk dat jouw kinderen zichzelf zijn online?

Nou, ik wil bepaalde dingen niet hebben. Ze mogen niet hun volledige naam gebruiken op internet of vertellen waar ze wonen of wanneer ze op vakantie gaan. Als ze ergens een account aanmaken mogen ze niet hun eigen naam gebruiken. Dus ze mogen niet alles van zichzelf zomaar op internet zetten. Ze weten dat ik dat niet wil hebben en dat gaat goed.

Je had het al eerder over pestgedrag. Zijn er weleens dingen voorgevallen op sociale media die echt een probleem vormden?

Vorig jaar heeft onze zoon best wat

problemen gehad op sociale media. Het was een gewone middag en mijn zoon zat vrolijk op de bank met zijn mobiel. Ik was de ramen aan het lappen en ondertussen kletsten we wat. Niet aan de hand, zo leek het. Tijdens het avondeten sloeg het echter om: Hij wilde morgen niet naar school, want hij zou in elkaar geslagen worden. Uiteindelijk bleek dat hij die middag op WhatsApp ruzie had zitten maken met een meisje van zijn school. Dat liep zo uit de hand dat het meisje had gezegd dat ze haar broer erbij zou halen en hij morgen dus in elkaar geslagen zou worden. Mijn man heeft toen, ondanks tegenstribbelen van onze zoon, al zijn appjes gelezen en zo kwamen we erachter dat onze zoon heel erge dingen had gezegd en het allemaal zelf begonnen was. Daar schrok ik behoorlijk van. Hij had die middag gewoon gezellig met mij zitten kletsen, maar ondertussen, zonder dat ik het doorhad, tikte hij de meest vreselijke dingen met op zijn mobiel! Mijn man heeft uiteindelijk contact gezocht met het meisje en toen hebben ze het weer goed gemaakt en hebben we er nooit meer iets van gehoord, maar we waren er allemaal behoorlijk van geschrokken.

Miste je toen handvatten om dit soort problemen aan te pakken?

Ja, ik zou dit zelf nooit goed opgelost kunnen hebben. Vooral omdat het die middag zo gezellig was en ik helemaal niet doorhad wat hij aan het doen was. Nee, ik had echt niet geweten hoe ik dat zou moeten oplossen. Ik word dan ook heel snel boos. Mijn man is daar veel rustiger in en onze zoon vindt het ook fijner om met hem te praten dan met mij. Het zijn dan toch twee mannen onder elkaar denk ik. Gelukkig gaat het nu hartstikke goed en doet hij dit soort dingen niet meer.

Zijn dit ook dingen waar je erg tegenaan loopt als ouder?

Ja, zeker. Het zijn dingen die natuurlijk kunnen gebeuren, maar op een juiste

manier reageren is best lastig. Mijn dochter heeft ook weleens last gehad van een meisje dat online gemeen deed. Mijn dochter wil alleen niet dat ik mij daarmee bemoei, ze wil het zelf oplossen. Maar soms zie ik dat meisje dan op straat en dan moet ik mij echt inhouden om haar niet aan te spreken. Uiteindelijk komen dat soort kleine dingen wel goed hoor. Het zijn gewoon meisjes onder elkaar. Laatst zijn ze met een groep gaan zwemmen en dat ging hartstikke goed.

Als jullie het als ouders helemaal voor het zeggen zouden hebben, hoe zouden jullie het gebruik van sociale media en digitale middelen het liefst zien bij jullie kinderen?

Ik ben daar erg ouderwets in: Ik houd helemaal niet van sociale media. WhatsApp vind ik wel leuk en handig om in contact te blijven, maar ik neem ook echt niet overal mijn mobiel mee naar toe. Het liefst zou ik dus ook zien dat ze er zo weinig mogelijk mee doen. Het leidt ook af, die telefoon blijft maar meldingen geven, mijn zoon komt dan amper toe aan huiswerk maken...

Als je kijkt naar je eigen jeugd zonder digitale middelen en de jeugd van je kinderen met digitale middelen, zie je dan een verschil in ontwikkeling?

Ja, dat denk ik wel. Sowieso schrijven ze amper meer en gebruiken ze emoticons. Het hele lezen en schrijven is gewoon anders. Ze weten ook totaal niet hoe ze zich moeten vermaken als hun mobiel leeg is. Ze zijn ook altijd en eeuwig bereikbaar. Misschien ben ik ouderwets, maar ik ben blij dat ik groot geworden ben ik mijn tijd zonder altijd bereikbaar te zijn, dat lijkt mij zo onrustig. Voor een paar jaar terug met verjaardagen (toen ze nog geen mobiel hadden) was het altijd druk en speelden de kinderen met elkaar. Nu zitten ze naast elkaar op hun telefoon. Wel lekker rustig, maar of ik dat nou leuk vind... Liever zie ik ze creatief zijn of in ieder geval iets

anders dat niet hun mobiel is.

Probeer je ze te motiveren iets anders te doen dan op hun mobiel zitten?

Jawel. Dat verschilt wel per kind. Als onze zoon thuis is, zit hij al snel met zijn mobiel of met de tablet en Playstation. Sinds een paar maanden doet hij vrijwilligerswerk op de kinderboerderij en dat is nu zijn lust en zijn leven. Dus als hij nu thuiskomt uit school gaat hij daar direct heen. Die paar uurtjes die hij nu af en toe dan op zijn mobiel zit, vind ik dan geen probleem. Eerder zei ik weleens dat hij iets anders moest gaan doen, maar dat is nu dus niet meer het geval.

Bij onze dochter is het totaal anders. Die begint nu echt een grote meid te worden die gezellig met vriendinnen naar de winkels gaat. Ze is wel echt verslaafd aan haar mobiel, ze neemt hem altijd mee. Ze doet dus wel veel met vriendinnen, die ook een telefoon hebben natuurlijk. Laatst waren ze wezen zwemmen en dan zit ze natuurlijk niet op haar mobiel.

Dit is het einde van het interview. Zou je zelf nog iets willen toevoegen?

Ik denk vooral dat het belangrijk is om als ouder alert te blijven. Sociale media is heel erg leuk, maar je moet altijd oppassen wat en met wie je iets deelt. Het is belangrijk dat kinderen zich daar bewust van zijn en het durven zeggen als ze bijvoorbeeld gepest worden.

Leven met... een internetverslaving

In samenwerking met Eveline Hoofd

Een online identiteit is zo flexibel als je zelf wil dat hij is. Hierdoor kun je je voordoen zoals jij je diep van binnen voelt en ben je vrijer dan in je eigen vlees en bloed. De online wereld kan echter ook een gevaarlijke tweede realiteit worden waar iemand in verdwaald kan raken. Lees hier een persoonlijk verhaal.

Ik ben 24 jaar, geboren en begonnen met een online spel als meisje en nu in transitie naar man. Tegen het eind van mijn laatste schooljaar op het vmbo (2010), begon ik samen met twee vriendinnen aan de online 3D chat IMVU. Hierop kan je een eigen avatar aanmaken waarmee je jezelf in chatrooms kan plaatsen met andere mensen van over de hele wereld.

Toen ik ermee begon was het meer voor het leuke en de gezelligheid met vrienden. Hierdoor kwam ik steeds vaker online, in plaats van dat ik ging leren voor examens. Samen met mijn moeder heb ik toen de afspraak gemaakt om een wachtwoord (dat ik niet wist) te zetten op het account van mijn PC waar IMVU op stond en hebben we een nieuw account gemaakt zonder de game. Ik kon dus alleen op dat tweede account, zodat ik me dan beter kon concentreren als ik op de PC aan het werk was.

Maar dit werkte eigenlijk averechts. Vanaf dat moment begon ik mij steeds meer te irriteren aan mijn moeder en dat werd meer naarmate ik langer IMVU speelde. Ik probeerde me tegen haar af te zetten en ging steeds meer IMVU spelen, omdat in tegenstelling tot haar, mensen online me wel begrepen. Zij wilde het spel het liefst het raam uitgooien en wilde niet dat ik die mensen zou ontmoeten in het echt. Ze was bang voor bedriegers op het internet, en dat mij iets zou overkomen als ik zo'n bedrieger in het echt zou ontmoeten. Als dat zou gebeuren, zou ze het zichzelf nooit

kunnen vergeven dat ze niet strenger had optreden. Met die gedachte in mijn achterhoofd, geloofde ik toch dat een meisje waarmee ik veel sprak wel echt was wie ze zei dat ze was en wilde ik haar graag ontmoeten. Zij chatte naast met een vrouwelijke avatar, ook af en toe met een mannelijke avatar. Daar had ik ook wel interesse in, waarop ze me zei dat ik waarschijnlijk niet 100% hetero zou zijn. Zij was de eerste stap naar een kant van mijzelf die ik nog niet kende, maar ook naar een depressieve periode.

IMVU was voor mij hét medium wat ik heb gebruikt om te ontdekken wie ik was. Het gaf mij zelfverzekerdheid, iets wat ik in het echte leven niet had, waardoor ik kon experimenteren op meerdere gebieden zonder dat familie of dichtbij staande vrienden er iets van mee kregen. Ik wilde niet dat zij iets wisten, want met meningen van anderen kon ik slecht omgaan. Op dat moment speelde mijn zoektocht naar mijn genderidentiteit al en gebeurden er dingen in de game waar ik niet met iemand over kon praten. Mijn ouders hadden wel door dat er iets mis was. Hierdoor heb ik destijds dan ook bijna elke avond ruzies gehad met mijn ouders tijdens het eten. Ik begon minder te communiceren met mensen in mijn directe omgeving en ging nog meer tijd online spenderen, wat in weekenden soms doorging tot in de late uurtjes.

Omdat er op mijn mbo vrij weinig huiswerk werd gegeven, werd mijn dagindeling op den duur alleen nog maar school, gamen, slapen. Dag in dag uit. IMVU zat altijd in mijn hoofd. Als ik in het weekend dan eindelijk rond 12:00 uur uit bed kwam, omdat ik weer tot laat in de nacht online was geweest, ging ik alsnog weer door op IMVU en kwam alleen beneden voor het avondeten. Op dit moment zag ik IMVU niet per se als voor- of nadeel in mijn leven, maar meer een manier

om de problemen in mijn leven te onderdrukken. Om te kunnen doen alsof ze niet bestonden. Ik had een beter leven online dan in het echt. Eind 2017 is er door mijn psycholoog geconstateerd dat ik een vermijdende persoonlijkheidsstoornis heb. Terugkijkend zat dit er al vanaf jonge leeftijd in. Ik denk dat dit een belangrijke rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van mijn verslaving.

Na 4,5 jaar begon ik de zin in IMVU redelijk te verliezen en wilde ik eigenlijk wel ergens stoppen, maar dat lukte me niet. Toen merkte ik dat ik wel degelijk verslaafd was. Door online te blijven komen, leerde ik weer nieuwe mensen kennen, nieuwe redenen om toch online te blijven gaan. Op dit punt, rond eind 2014 en begin 2015, spendeerde ik alleen avonden en weekenden nog aan IMVU. Gedurende 2015 begon ik steeds meer te minderen, maar kwam ik nog steeds graag online. De reden dat ik toch echt ben gaan afbouwen was dat ik vanaf september 2015 zou beginnen aan een hbo opleiding en dat ik vond dat het nu toch wel klaar moest zijn. In gesprekken met een genderpsycholoog kwam ik erachter dat ik me sneller persoonlijk ontwikkelde en vrolijker werd

door omgang met andere mensen in de echte wereld dan wanneer ik meer tijd online spendeerde. Ik kreeg meer tijd om gezond na te denken en leerde mezelf daardoor beter begrijpen. Tijdens het afbouwen begon ik het steeds langer vol te houden om niet online te komen. Zo was ik al trots als ik een terugval had van een weekend na twee weken niet online te zijn geweest. Dit groeide langzaam uit tot één keer in de 3 maanden online gaan, gewoon om te kijken of als er iets negatiefs was gebeurd. Dan gebruikte ik het als de afleiding die mij vanouds hielp op korte termijn.

Ondanks dat het een negatieve verslaving was, is het wel een onderdeel van wie ik nu ben als persoon. Vroeger was ik heel ingetogen, durfde nergens voor uit te komen en bewoog me liever als schaduw door het leven. Nu ben ik open-minded, zelf meer open en opgewekt en zit ik beter in mijn vel door in transitie te gaan. Iets waar ik misschien nooit achter was gekomen zonder IMVU. Helaas heeft het er ook voor gezorgd dat ik nu beter uit mijn woorden kom door te typen dan in een mondeling gesprek. Daardoor heb ik wat meer moeite met communiceren met mensen in het echt.

In contact met mijn psycholoog ben ik nu mijn leven weer aan het opbouwen voor een goede basis. Tegenwoordig ga ik af en toe nog online voor de gezelligheid met oude bekenden, maar kan ik ook makkelijk nee zeggen. Het hele spel komt niet eens op in mijn hoofd in het dagelijkse leven. Op dit moment ben ik trots op het bereiken van ongeveer 2 jaar niet meer in de ban te zijn van IMVU.

MOV: Sociale media

Door: Eveline Hoofd

Sociale media en maatschappelijke constructies van identiteit

Via verschillende media hebben we tegenwoordig steeds meer mogelijkheden om de wereld ook buiten onze eigen directe omgeving te ontdekken. De macht van media versterkt deze globalisering. Media zijn belangrijk voor de verspreiding van actuele informatie over de samenleving, maar heeft daarnaast ook een belangrijke rol in de constructie van identiteit, ideologie en sociale cohesie. Niet alleen de traditionele nieuwsmedia, maar ook sociale media dragen bij aan dit proces van constructie. Doordat uitdrukkingen van persoonlijke of collectieve identiteit online gedeeld kunnen worden via sociale media en online netwerken, schetsen wij via deze media een sociale constructie van de samenleving, een representatie van de werkelijkheid.

(Sociale) media spelen dus een belangrijke rol in de vorming van democratie en burgerschap. In een goed functionerende maatschappij horen mensen een breed aanbod aan perspectieven te hebben waaruit zij hun eigen representatie kunnen vormen. Mensen zullen echter eerder geneigd zijn om informatie te zoeken die hun visie ondersteunt. Via het internet is dat steeds makkelijker geworden, wat een erg eenzijdig beeld kan geven van de werkelijkheid. Dit eenzijdige beeld wordt ook nog eens versterkt dat sociale media zoals Facebook voornamelijk informatie tonen die aansluit op iemands interesses. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat, mocht iemand wel verschillende standpunten onderzoeken, de visie van die persoon over het algemeen juist verstrekt wanneer deze persoon meer voor- en tegenargumenten hierover hoort. Hoe meer informatie en voor- en tegenargumenten iemand krijgt, hoe meer die persoon geneigd is

om te luisteren naar argumenten die zijn of haar standpunt ondersteunen en om tegenargumenten te verwerpen. Te veel en te veelzijdige informatie kan polarisatie in een maatschappij dus alleen maar versterken.

Een ander gevolg van het brede aanbod aan standpunten dat verspreid wordt sociale media is dat het een voedingsbodem creëert voor strijd en conflict. Media faciliteren een spanningsveld tussen de diverse representaties van de samenleving en hen die deze aanmoedigen en hen die zich ertegen verzetten. Anderzijds zien we ook dat media zelf vaak gevangen zitten in het spanningsveld tussen vrijheid en controle. Objectieve, neutrale en betrouwbare media zijn volgens onderzoekers dan ook niet haalbaar en wellicht niet wenselijk.

Samenvattend spelen (sociale) media een grote rol in de vorming van een democratische samenleving waarin burgerschap gestimuleerd en gepraktiseerd wordt. Echter creëren media tegelijkertijd obstakels die dit ideaalbeeld in de weg staan, doordat het polarisatie kan versterken en strijd en conflict tussen standpunten voedt. Door ons hiervan bewust te zijn en deze kennis te verspreiden, kan deze ongewenste invloed eventueel beperkt worden.

Bronnen:

Bijl, R. (2017). De sociale staat van Nederland 2017. J. Boelhouwer, & A. M. Wennekers (Eds.). Sociaal en Cultureel Planbureau.

Sunstein, C. R. (2018). # Republic: Divided democracy in the age of social media. Princeton University Press.

Tijdmachine: 100 jaar online

Door: Meike Schaap

Gaan we honderd jaar terug in de tijd, dan zitten we aan het begin van de twintigste eeuw. Met enige zekerheid kan wel gezegd worden dat men toen nog niet zat te appen en te snappen. Hoewel de geschiedenis van online identiteit dus nog vrij kort is, wil dat niet zeggen dat er niets over te vertellen is. Er is zelfs zoveel over te vertellen dat het bij lange na niet past in één artikel en we makkelijk meerdere PAPERassen zouden kunnen vullen vol hoogte- en dieptepunten in de ontwikkeling van sociale media. Deze ruimte is er niet en daarom zal dit artikel gaan over twee ontwikkelingen die de afgelopen jaren de onderwijspraktijk behoorlijk veranderd hebben: het digibord en de robot.

Het digibord

Het elektronisch schoolbord, smartboard of digitaal schoolbord: allemaal woorden voor hetzelfde fenomeen dat in praktijk vaak 'digibord' genoemd wordt, is misschien wel de grootste verandering van de eeuw in onderwijspraktijk. Dit schoolbord is een vervanging van het krijtbord en is eigenlijk een groot projectiescherm dat in verbinding staat met internet. Het is een trend van de afgelopen tien jaar, maar al in 1992 was er het Canadese bedrijf SMART Technologies de eerste die digiborden

onder de merknaam 'Smart Board' uitgaf. Door de verbinding met internet heeft een leerkracht de mogelijkheid om de lessen meer visueel te maken (plaatjes, filmpjes). Daarnaast geeft het de mogelijkheid tot meer interactie en participatie met en door de leerlingen. Zo bestaan er tools voor een quiz over het onderwerp of leerlingen kunnen met hun eigen mobiel/laptop/tablet ideeën insturen die verschijnen op het scherm (misschien ken je dit wel uit hoorcolleges). Op deze manier kunnen alle kinderen participeren en zijn het niet altijd dezelfde snelle kinderen die antwoord geven.

De kritiek op deze onderwijsmethode is voornamelijk gericht op praktische problemen. Wat doet men als de stroom uitvalt? Wat als de leerkracht een digibeet is? (Gelukkig bestaan er cursussen.) Als de zon naar binnen schijnt, is het beeld vaak niet goed te zien (de nieuwste versies zijn voorzien van een matte afwerking die de lichtreflectie minimaliseert). Daarnaast zijn er kritieken op de 'beeldschermtijd' van kinderen: door een digibord wordt deze behoorlijk geïntensiveerd. Al met al blijkt uit onderzoek dat de meerderheid van de leerkrachten en leerlingen erg positieve attitudes hebben over het gebruik van een digibord. Een ontwikkeling die dus niet meer weg te denken is uit het leven van kinderen.

De robots

Vroeger werden robots gezien als de belichaming van de toekomst. We leven nu in deze toekomst en de opmars van robots lijkt niet meer tegen te houden te zijn. Zo bestaat er een robot die kinderen zelf kunnen programmeren. Met een online tool kunnen ze de robot dingen aanleren die hij eerst nog niet kon. Leerdoelen voor de kinderen zijn o.a.: leren analyseren, probleemoplossend en creatief denken,

samenwerken en omgaan met technologie. Een andere manier waarop robots ingezet worden, is bij de (sociaal-emotionele) ontwikkeling van kinderen met een afwijking binnen het autistisch spectrum. Al in de jaren tachtig werden robots ingezet in het onderwijs, maar het gebruik bij kinderen met autisme wordt pas sinds de laatste jaren onderzocht. Door middel van het spelen van spelletjes of zingen van liedjes met de robot leren deze kinderen contact maken. Een robot heeft immers, in tegenstellingen tot mensen, geen moeilijke gezichtsuitdrukkingen of opmerkingen, maar

zegt gerust tien keer hetzelfde op dezelfde toon en met dezelfde gezichtsuitdrukking. Deze werkwijze blijkt behoorlijk positieve resultaten te geven in praktijk. Wil je meer weten over de werkwijze? Kijk dan eens de documentaire over Jonathan (8 jaar): 'Scenario's voor een normaal leven'.

Rol van de pedagoog

Met de invoering van het digibord, maar ook de komst van de robots verandert er voor leerkrachten ook veel. Leerkrachten die opgeleid waren met een krijtbord moesten hun digitale vaardigheden bijspijkeren om de snelle veranderingen in de het onderwijs bij de houden. Het gebruik van een digibord verandert de rol van de leerkracht: waar hij eerst het centrale punt was, krijgen leerlingen nu meer de ruimte om met ideeën te komen. De leerkracht is tijdens dit soort momenten meer in een coachende rol.

Een robot kan een leerkracht/pedagoog taken uit handen nemen. Terugkomend op het gebruik van een robot bij kinderen met

autisme, laat het zelfs zien dat een robot soms meer effect heeft dan een volwassen mens. In plaats van dat een pedagoog uren met een kind in de weer is om contact te krijgen, lukt dat met een robot indirect soms veel sneller. De rol van een pedagoog is ook hier weer meer coachend en op de achtergrond.

Al met al kan dus gesteld worden dat digitale middelen een verandering in (onderwijs) praktijk met zich meegebracht hebben. In de klas is een leerkracht uiteraard nog wel autoriteit, maar niet altijd nog het centrale punt. Leerlingen krijgen meer ruimte om zelf dingen op te zoeken en te ontdekken. Dit sluit aan bij de '21e eeuwse vaardigheden' (vaardigheden die leerlingen tegenwoordig eigen moeten maken om te functioneren in de moderne maatschappij), die meer samenwerking, probleemoplossend denken en zelfregulering voorschrijven.

Bronnen:

<https://sites.google.com/site/digibordeninhetonderwijs/home/didactisch/voor--en-nadelen-van-digitale-schoolborden>

Şad, S. N. (2012). An attitude scale for smart board use in education: Validity and reliability studies. *Computers & Education*, 58(3), 900-907.

<http://www.robotsindeklas.nl/>

Robins, B., Dautenhahn, K., Te Boekhorst, R., & Billard, A. (2005). Robotic assistants in therapy and education of children with autism: can a small humanoid robot help encourage social interaction skills?. *Universal Access in the Information Society*, 4(2), 105-120.

<https://www.2doc.nl/documentaires/series/2doc/2018/april/scenario-s-voor-een-normaal-leven.html>

https://onderwijs.cnvconnectief.nl/fileadmin/user_upload/PDF/ZP3_142800DefKlein.pdf

<http://curriculumvandetoekomst.slo.nl/21e-eeuwse-vaardigheden>

Celil CityBike

NIEUWE + 2^eHANDS FIETSEN
REPARATIE + ONDERHOUD

Geen nood wij repareren klein en groot

*Celil CityBike is er voor voor onderhoud en reparaties aan uw fiets
Meer behoefte aan een nieuwe fiets? Ook dat kan, koop je
nieuwe of tweedehands fiets bij Celil CityBike!*

*Spatbord gebroken, kapotte
fietsbel of last van die
eeuwige lekke band?
Kom naar Celil Citybike!*

Reparaties dezelfde dag uitgevoerd!!!

*Kom naar:
Voorstraat 24
3512 AH
Utrecht*

Ook op zondag geopend!

*Celil CityBike, uw fietspecialist in
hartje Utrecht*

f e i t j e s

239.000

Statusupdates worden er per minuut op facebook gedeeld

18%

van de Facebookgebruikers kan niet een paar uur zonder Facebook

32%

van de tieners vindt instagram het belangrijkste social media netwerk

92%

van de tieners die social media gebruiken, checken elke dag hun accounts

81%

van de millennials checkt Twitter minstens één keer per dag

60%

van de tieners die social media gebruiken, post foto's van zichzelf

400 miljoen
foto's worden er per dag op
snapchat gedeeld

9000
foto's worden er per seconde
op snapchat gedeeld

68%
van de millennials verkrijgt
het nieuws via Facebook

39,757
jaar wordt er op één dag op
Facebook gependeed

54 tot 64-
jarigen zijn de snelst
groeïende groep op Twitter

Grensoverschrijdend: Online Media in Spanje

Door: Eveline Hoofd

Sociale media zijn tegenwoordig een veelgebruikt communicatiemiddel, waarvan Facebook een tijd lang het meest gebruikt werd door jongeren over de hele wereld. Hoewel het gebruik lijkt af te nemen, is Facebook ook in Nederland nog steeds populair. In Spanje gebruikt 78% van de tieners tussen de 12 en 17 jaar zo'n sociaal netwerk site. De meest populaire is daar echter Tuenti. Hoewel uit onderzoeken is gebleken dat sociale media veel negatieve effecten kunnen hebben op de gebruiker, lijkt dat bij Tuenti veel minder het geval. Lees hier verder over de verschillen, overeenkomsten met Facebook en de voor- en nadelen van dit buitenlandse sociale netwerk.

Onderzoeken naar sociale media wijzen uit dat deze negatieve effecten kunnen hebben op jongeren die er gebruik van maken. Ten eerste bevestigde recent onderzoek dat sociaal media gebruik een verhoogde lichaamsontevredenheid voorspelt. Tevens bleek uit een onderzoek dat meer dan een derde van kinderen niet al hun virtuele vrienden kent en vriendschapsverzoeken accepteert van mensen die zij niet kennen. Onderzoek leverde daarnaast resultaten op waaruit blijkt dat het gebruik van sociale media een significante voorspeller is van een verhoogde blootstelling aan online incidenten en daarmee verhoogde kwetsbaarheid. Deze online kwetsbaarheid heeft weer een daling in zelfvertrouwen als gevolg. Dit leidt vervolgens tot een angst om dingen mis te lopen. Er blijkt uit dit onderzoek dat er een cyclisch verband is tussen gebruik van sociale media, de angst om iets te missen en een negatief zelfbeeld. Kortom, gebruik van sociale media lijkt over het algemeen vooral schadelijk.

In tegenstelling tot deze resultaten uit onderzoeken naar sociale media in het algemeen, blijkt uit onderzoeken naar Tuenti dat het gebruik van Tuenti juist meer positieve effecten heeft. Om dit te kunnen verklaren, is het nodig om te weten wat Tuenti precies is en hoe het werkt.

Tuenti heeft veel overlap met andere sociale media. Zo kunnen mensen zelf persoonlijke profielen aanmaken, maar kunnen ook commerciële merken aanwezig zijn op dit sociale medium via hun websites of door evenementen aan te maken. Net als andere sociale netwerken is Tuenti opgebouwd rond de basisinformatie die bij de registratie wordt gegeven, evenals foto's, opmerkingen, video's, en dergelijken die gebruikers of hun vrienden plaatsen.

Tuenti verschilt daarentegen wel van andere sociale media op een aantal gebieden. Zo is het bijvoorbeeld ontwikkeld als privé netwerk. Dit betekent dat mensen alleen toegang kunnen krijgen wanneer een ander lid hen uitnodigt. Dit maakt het sociale netwerk al persoonlijker en minder toegankelijk voor ongewenste personen. Daarnaast moet je minimaal 14 jaar zijn om een account te kunnen creëren bij Tuenti, in tegenstelling tot Facebook, welke een minimale leeftijd van 13 jaar hanteert.

Onderzoek naar de Spaanse variant van Facebook laat zien dat het gebruik van dit netwerk juist een positief effect heeft op het sociale zelfvertrouwen en welzijn van adolescenten. Dit verschil in effect kan mogelijk verklaard worden door het doel voor het gebruik van het sociale netwerk. Facebook dient voornamelijk om in contact te blijven met kennissen. Gebruikers van

Tuenti benadrukken dat zij het netwerk met name gebruiken om in contact te blijven met goede vrienden en klasgenoten. Hoewel Tuenti het gemakkelijker maakt om nieuwe mensen te ontmoeten, nieuwe virtuele vrienden te maken en ze fysiek te ontmoeten, is dit niet wat de meeste tieners motiveert om deel te nemen aan deze sociale netwerksite.

Sinds kort liggen Facebook en CEO Mark Zuckerberg onder vuur door het schandaal rondom datagebruik, waarbij een Amerikaans bedrijf onbedoeld de gegevens van tientallen miljoenen Facebookgebruikers kreeg. Wie weet moeten wij in Nederland ook eens uit onze bubbel stappen en verder kijken naar andere mogelijkheden dan Facebook.

Bronnen:

Apaolaza, V., Hartmann, P., Medina, E., Barrutia, J. M., & Echebarria, C. (2013). The relationship between socializing on the Spanish online networking site Tuenti and teenagers' subjective wellbeing: The roles of self-esteem and loneliness. *Computers in Human Behavior*, 29, 1282-1289. doi: 10.1016/j.chb.2013.01.002

Buglass, S.L., Binder, J.F., Betts, L.R. & Underwood, J.D.M. (2017). Motivators of online vulnerability: The impact of social network site use and FOMO. *Computers in Human Behavior*, 66, 248-255. doi: 10.1016/j.chb.2016.09.055

Kopecky, K. (2016). Czech children and Facebook – A quantitative survey. *Telematics and Informatics*, 33, 950–958. doi: 10.1016/j.tele.2016.02.008

Monge Benito, S., & Olabarri Fernández, M. E. (2011). Los alumnos de la UPV/EHU frente a Tuenti y Facebook: Usos y percepciones. *Revista Latina de Comunicación Social*, 66, 79–100. doi: 10.4185/rlds-66-2011-925-079-100

De Vries, D. A., Peter, J., de Graaf, H., & Nikken, P. (2016). Adolescents' social network site use, peer appearance-related feedback, and body dissatisfaction: Testing a mediation model. *Journal of Youth and Adolescence*, 45, 211-224. doi: 10.1007/s10964-015-0266-4

Wetenschap

Door: Anne Smit

Online identiteit. Typ het in op Google Scholar en je krijgt binnen 0,04 seconden bijna 4 miljoen resultaten, waarvan ongeveer de helft nog geen 10 jaar oud is. In dit artikel een greep uit de resultaten over online identiteit en identiteitsvorming. En ze gaan allemaal over seks...

Studies over sociale media gaan al snel over de gevaren en risico's daarvan en meestal heeft dat dan te maken met seks. Meer dan 1 op de 10 jongeren presenteert zichzelf op zulke websites op een sexy manier. Niet expliciet, maar vooral suggestief, bijvoorbeeld door een sexy pose aan te nemen of net dat extra beetje decolleté te laten zien. Sommige adolescenten doen ook aan 'sexting', en dat is natuurlijk wel expliciet (en zelfs illegaal bij adolescenten, omdat het gezien wordt als een vorm van kinderporno). Maar hebben sexy poses op sociale media ook te maken met sexting? Onderzoek bij Nederlandse jongeren laat zien dat meisjes vaker worden blootgesteld aan sexy plaatjes op sociale media dan jongens. Daarnaast zijn meisjes minder geneigd om te sexten. De auteurs denken dat dit komt door een seksuele dubbele standaard, waarbij sexting meer geaccepteerd wordt voor jongens dan voor meisjes. Meisjes die vaker sexy content posten op sociale media zijn wel eerder geneigd om te sexten. Dit verband is bij jongens niet aanwezig (Oosten & Vandenbosch, 2017).

Een sexy manier van presenteren lijkt samen te hangen met de identiteit van een persoon. Het 'seksuele zelfbeeld' hangt samen met hoe sexy iemand zich online presenteert. Dit verband is nog sterker voor mensen die extravert zijn. Daarbij lijkt het soort media dat een persoon consumeert samen te hangen met hoe sexy iemand zichzelf presenteert (Bobkowski et al., 2016). Onderzoekers gebruikten voor dit onderzoek bijvoorbeeld History Channel als typisch voorbeeld voor lage seksuele intensiteit, terwijl MTV werd gebruikt als typisch voorbeeld van hoge seksuele intensiteit. Dus ben jij fan van History Channel? Dan is de kans groot dat je profielfoto niet zo sexy is...

Sociale media zijn belangrijk bij het vormen van een identiteit, omdat ze een platform bieden waarop je jezelf kan presenteren. En jij kan precies bepalen hoe en wat! Je kan de indruk die anderen van jou hebben wanneer ze jouw pagina bekijken vrij goed manipuleren, bijvoorbeeld door alleen foto's te posten waarop je er dunner/breder/blonder/langer/... lijkt. Vooral voor meisjes lijkt dit belangrijk te zijn, omdat zij (wellicht uit onzekerheid over hun uiterlijk) veel belang hechten aan likes en andere positieve reacties op hun (sexy) foto's (Mascheroni et al., 2015). Aan de andere kant kan je online identiteit juist lastig onder controle te houden zijn, omdat ook anderen foto's van jou kunnen plaatsen en delen. Daarnaast kan je sociale media natuurlijk gebruiken voor het opbouwen en onderhouden van relaties en die kunnen ook weer bepalen wie je bent.

Doordat het internet zo groot is, kan het de perfecte plek zijn om gelijkgestemden te ontmoeten en informatie te vinden die niet zomaar offline beschikbaar is. Daarom gaat veel onderzoek over online

identiteit over minderheidsgroepen. Voor LHBT-jongeren kan het internet bijvoorbeeld een goede plek zijn om te leren over hun seksualiteit en op zoek te gaan naar rolmodellen. Denk bijvoorbeeld aan de korte film "Break Free" van Ruby Rose, die al bijna 35 miljoen keer werd bekeken op YouTube, of Instagram It Girl Madison Paige met 302.8k volgers (sexy: jup, expliciet: jup). Daarnaast kunnen ze hun eerste ervaringen op doen met daten, zonder dat ze daarvoor in hun offline leefwereld uit de kast hoeven te komen. Dit kan vervolgens zelfvertrouwen geven en maakt dat ze zich ook offline makkelijker geaccepteerd voelen. Nadat jongeren uit de kast zijn gekomen, nemen

ze online soms juist de rol van leraar aan voor andere jongeren (Fox & Ralston, 2016).

Samengevat heeft online bezig zijn met seks, er sexy uitzien en identiteit dus niet alleen nadelen en gevaren, maar kan het ook juist heel behulpzaam zijn en positief uitpakken.

Bronnen:

Bobkowski, P. S., Shafer, A., & Ortiz, R. R. (2016). Sexual intensity of adolescents' online self-presentations: Joint contribution of identity, media consumption, and extraversion. *Computers in Human Behavior*, 58, 64-74.

Fox, J., & Ralston, R. (2016). Queer identity online: Informal learning and teaching experiences of LGBTQ individuals on social media. *Computers in Human Behavior*, 65, 635-642

Mascheroni, G., Vincent, J., & Jimenez, E. (2015). "Girls are addicted to likes so they post semi-naked selfies": Peer mediation, normativity and the construction of identity online. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 9, article 5.

van Oosten, J. M., & Vandenbosch, L. (2017). Sexy online self-presentation on social network sites and the willingness to engage in sexting: A comparison of gender and age. *Journal of Adolescence*, 54, 42-50.

Interview: SocialMediaWijs

Door: Meike Schaap

Kinderen groeien op in een wereld waarin digitale middelen niet meer weg te denken zijn. Dit heeft zowel positieve als negatieve kanten (denk aan pesten). Leerkrachten staan dan ook voor de uitdaging kinderen te leren wat de gevolgen zijn van hun gedrag op de sociale media. Hier staan ze gelukkig niet alleen in. Ik interviewde Linda die, samen met haar zakenpartner, speciaal voor leerkrachten, leerlingen en ouders het training- en adviesbureau Social Media Wijs oprichtte.

Zou je iets over jezelf kunnen vertellen?

Zeven jaar geleden heb ik samen met mijn zakenpartner Thijs "Social Media Wijs" opgericht. We gingen tegelijk weg bij de ING en zijn ons toen gaan heroriënteren, daaruit is Social Media Wijs ontstaan. Dat was nog in de tijd van Hyves. Er waren toen al wel wat andere partijen aan het voorlichten over sociale media, maar dat was vooral met het vingertje omhoog. Wij zagen natuurlijk ook wel de gevaren,

maar tegelijk zagen wij ook de positieve kanten en mogelijkheden. Vanuit deze positieve insteek zijn wij voorlichtingen gaan geven op scholen. Dit begon met gastlessen die gefinancierd werden door bedrijven, maar al snel werden we gebeld met vragen vanuit scholen of we ook trainingen voor leraren en ouderavonden deden. Door dit soort vragen zijn wij stap voor stap steeds meer de onderwijswereld in gedoken. Tegenwoordig richten wij ons dan ook, in samenwerking met tien freelancers, volledig op het onderwijs en gaan wij verder dan alleen sociale media. We richten ons nu op het spectrum van mediawijsheid en digitale vaardigheden. Dit sluit mooi aan bij de '21st century skills' die kinderen eigen gemaakt moeten worden binnen het onderwijs.

Je vertelt dat jullie freelancers in dienst hebben. Leiden jullie die zelf op?

We hebben geen vastomlijnde opleiding. We vinden het belangrijk dat onze freelancers al een relevante achtergrond hebben, bijvoorbeeld in het onderwijs of bibliotheekwezen. Wij werken veelal met professionals die vaak ook al vanuit een eigen bedrijf werkzaam zijn op het gebied van mediawijsheid. Sommige hebben ook een opleiding omtrent mediawijsheid gevolgd.

Heel belangrijk ook is dat ze onze visie van een positieve insteek ondersteunen. Voordat een trainer uit onze naam voorlichting mag geven, kijken ze eerst een keer met ons mee. Vervolgens gaan we een (of meerdere) keer mee om te kijken hoe zij de voorlichting overbrengen. Dan geven we ze vaak nog wat tips en kunnen ze in principe voor ons aan het werk.

Hoe ziet zo'n gastles eruit?

We hebben verschillende gastlessen en het hangt er ook een beetje vanaf waar de school naar vraagt. De inhoud kan uiteenlopen van online pestgedrag tot het maken van een website. Een gastles duurt ongeveer anderhalf uur. Langer moet ook niet, dan is de aandacht op een gegeven moment weg. We zorgen tijdens zo'n les voor een mix van kennisoverdracht en (digitale) werkvormen. We gebruiken het liefst veel digitale werkvormen, omdat je dan meer respons krijgt. Wanneer je gewoon iets aan de hele groep vraagt, steken meestal dezelfde kinderen hun hand op. De rest vindt het spannend om plenair een antwoord te geven. Terwijl in een digitale tool alle kinderen de kans krijgen om antwoord te geven. Hoe leuk is het dan als je een interessant antwoord eruit pikt van een kind dat je normaliter niet zou horen?

Hoeveel effect heeft zo'n gastles?

Eerlijk gezegd bellen wij niet alle scholen terug na zo'n les. Ik zou dat best wel willen, maar we zijn een vrij kleine organisatie en hebben niet de mogelijkheden om dit op langere termijn te evalueren. We hebben wel een online evaluatie voor leerkrachten over hoe zij de gastles hebben ervaren. Daar leren wij wel weer van.

Naast onze gastlessen hebben we ook lesmethodes die scholen kunnen aanschaffen. Deze methodes worden wel geëvalueerd. Ieder jaar vragen wij de leerkrachten die deze methodes gebruiken of ze tevreden zijn, effect zien, etc. Dat is natuurlijk puur kwalitatief: in de ogen van de leerkrachten. Grootschalig kwantitatief onderzoek is dat dan natuurlijk niet, maar vanuit de leerkrachten krijgen wij wel positieve reacties terug.

In jullie filmpje op de website hebben jullie het nog over Hyves. Tegenwoordig bestaat Hyves niet meer. Hoe zorgen jullie ervoor dat de methodes actueel blijven?

Dat filmpje hebben we 7 jaar geleden gemaakt dus het klopt dat Hyves daar nog in wordt genoemd. Up to date zijn is inderdaad erg belangrijk voor ons. Geen enkele training, ouderavond of gastles is bij ons hetzelfde. Actualiteiten proberen wij zoveel mogelijk te integreren. Voor onze methodes geldt dat ook. Deze worden minimaal twee keer per jaar geüpdatet. Hoewel er veel verandert, blijven ook best veel dingen stabiel. Zo worden WhatsApp, Instagram en YouTube de laatste jaren veel gebruikt door jongeren. Af en toe komt er een nieuwe app bij die populair is. De dingen die wel veranderen zijn vaak dingen als nieuwe opties en privacy instellingen binnen de apps. Voor dit soort veranderingen passen wij onze filmpjes bij een methode aan.

Heb je zelf weleens het idee dat je achterloopt?

Nee, dat heb ik helemaal niet. Om het bij te houden gebruik ik zelf veel apps. Op Twitter vind je ook veel informatie over de laatste trends en onderzoeken. Daarbij heb ik twee kinderen van elf en veertien jaar, dus ik zit er thuis ook helemaal in. Wat ik wel merk is dat het tijdens zo'n gastles heel belangrijk is dat je weet waar de kinderen het over hebben, dan krijg je ook wat meer respect van ze. Aan het begin van zo'n les vraag ik meestal wat ze online doen en dan vinden ze het wel heel leuk als je dan die ene app of vlogger ook kent.

Maak je weleens gekke dingen mee tijdens zo'n gastles?

Op pedagogisch vlak loop ik wel eens tegen dingen aan. Ik heb geen pedagogische

opleiding gedaan en er zijn soms gewoon kinderen die lastiger te hanteren zijn. Dat vind ik dan wel even pittig. Daarom vind ik het belangrijk dat er een leraar van school aanwezig is bij de gastles. Ik kan mij dan meer concentreren op de inhoud. Vorige week gaf ik een gastles op het MBO en als daar een student van negentien zegt dat hij er geen zin in heeft en de klas uitloopt, dan kan ik daar niet echt veel mee. Op zulke momenten voel ik mij wel eens handelingsverlegen. Op de inhoud zal dit echter nooit gebeuren. Vaak denken we dat kinderen veel weten van de digitale wereld, maar meestal blijkt dat ze gewoon heel handig zijn met knopjes. Ze hebben nog veel te leren op het gebied van kritisch zijn op en bewust zijn van wat je online aan het doen bent. Daarbij ben ik ook niet te beroerd om het te vragen als ik iets niet begrijp, leerlingen vinden het vaak juist heel leuk om dat dan aan mij uit te leggen.

Heb je nog tips voor (toekomstige) pedagogen?

Wat mij eigenlijk het meest verbaast,

is dat veel volwassenen niet de energie willen stoppen in het verdiepen in de digitale belevingswereld van kinderen. Je hoeft niet je kind te volgen op alle sociale media platforms, maar interesse en kennis van hoe het werkt is heel belangrijk. Op die manier kan je met je kind/leerling erover in gesprek gaan. Het advies dat wij tijdens een ouderavond dus vaak geven is: geef het goede voorbeeld, verdiep je in de digitale wereld van het kind en toon interesse naar het kind toe. Een kind zal dan ook sneller naar je toe komen wanneer er iets niet goed gaat, omdat ze weten dat ze begrepen worden.

Hebben jullie een visie voor de toekomst?

Nee, niet echt. Je weet nooit wat er in de toekomst gaat gebeuren en er verandert digitaal zoveel dat we het gewoon niet weten. Ik denk wel dat de komende tijd de focus erg zal liggen op privacy en hoe deze kan worden gewaarborgd. In deze wereld moet je flexibel zijn, dus voor ons geldt: 'go with the flow'.

Op zoek naar een leuke (bij)baan?

Wij bieden:

- **Een uitdagende (bij)baan met boeiende jongeren in een onderwijs setting.**
- **Flexibele werktijden van 1 tot 5 middagen in de week.**
- **Een interne opleiding.**
- **Doorgroeimogelijkheden.**
- **Een ideale omgeving om aan je CV te werken.**

Interesse? Mail naar wso@instituutmaltha.nl of ga naar de website

Het forum op

Door: Meike Schaap

Wat is de mening van mensen over online identiteit en welke regels worden er opgesteld voor kinderen? Wij waren nieuwsgierig naar de reacties van willekeurige mensen en gingen de straat op. Nou ja, passend bij het onderwerp zijn wij gaan kijken naar dé online straat van Nederland: internetfora.

Tijdslimieten

Anoniem050220161737 vroeg zich op het forum van V!VA, naar aanleiding van een verhitte discussie met haar puberdochter, af hoe lang de kinderen van anderen per dag op internet mochten. Zelf mag haar kind (16 jaar) anderhalf uur op internet en de telefoon mag niet mee naar bed. Ze had haar bericht amper geplaatst of een gigantische toestroom aan meningen en ideeën vond plaats. Het forum werd gevuld met opmerkingen als: 'Ik vind dat een 16 jarige gewoon de vrijheid moet hebben om zelf te bepalen wanneer hij of zij achter de laptop kruipt en internet gebruikt' (violets Kies) en **anoniem01012016** schrijft 'Jeetje, bij iemand van 16 vind ik dit wel heel streng'. **Anoniem050220161737** probeert zichzelf nog te verdedigen, maar de algemene reacties vinden haar allemaal te streng en stellen dat zestienjarigen best zelf verantwoordelijk kunnen zijn. Als **Marianne Davids** dan ook nog reageert met: 'Zo lang als ze willen maar ze (haar kinderen, red.) zijn rond de veertig', is de kous af. Conclusie: zestienjarigen kunnen volgens de meeste ouders heel goed zelf bepalen hoe ze met het internet omgaan.

Sociale media gebruik

De volgende vraag wordt gesteld op het forum van ouders.nl door **Mamsie**. Zij heeft een kind van 10 jaar dat op sociale media wil, dat mag niet van Mamsie. Nu blijkt dat hij tóch een Facebookaccount heeft aangemaakt. Haar vraag: 'Wat

moeten we nu doen, wie helpt?' Binnen een halfuur zijn er al een paar reacties. **Triva** zegt: 'Als je zag dat hij dit zo graag wilde dan had je betere afspraken moeten maken.' **Vlinder72** reageert met iets meer inhoud: 'Een voordeel van dit soort dingen op de basisschool starten is dat je het nu nog kan controleren en het kan hem nu juist goed leren wat hij wel en niet moet doen. (...) Toen ze (haar kinderen, red.) nog op de basisschool zaten hielden wij alles in de gaten. Waar zitten ze op, wie accepteren ze, worden ze niet gepest in WhatsApp groepen?' Na het verhaal van **Vlinder72** wil Bosbes wel even een kanttekeningen plaatsen: 'Regels moet je geen afspraken noemen.'

De discussie loopt een aantal dagen door als **Niki73** aangeeft dat ze naar haar kinderen erg streng is: 'Mijn kinderen zijn een paar jaar ouder. Ze mochten geen Facebook tot hun 13e verjaardag. Dat is de leeftijd die FB zelf stelt, dat doen ze toch niet voor niets? Er wordt nu zelfs over gesproken om de leeftijd naar 16 op te trekken!' Uiteindelijk sluit maan. de discussie af met een enigszins filosofische vraag: 'Wat is er zo boeiend aan FB?' Concluderend kan gesteld worden dat de meeste ouders hun jonge kinderen goed in de gaten houden en dat regels en afspraken (want dat is zéker niet hetzelfde) gemaakt moeten worden over het gebruik van sociale media.

Online identiteit en privacy kind

We zijn weer terug op het V!VA forum. Ennebar deelt hier zorgen over de privacy van haar kind online. **Ennebar** heeft een 'deelgrage' familie, maar wil zelf niet dat haar twee maanden oude kind met foto's op sociale media staat. Familie vraagt echter vaak om foto's, wat nu? Ondanks dat **Ennebar** het om 4:49 uur postte, is er al snel een reactie (iedereen zal wel

wakker zijn gehuild door hun kroost) van **Anoniem121020161406**: 'Jouw kind jouw regels'. **Anicha_anicha** reageert: 'Hier ook geen foto's op sociale media'. Gelukspopje deelt vervolgens haar ervaring met grenzen stellen. Ze wilde niet dat de juf van haar kind foto's van haar kind plaatste op sociale media en kwam bij de directie terecht. 'Ook kreeg ik geen gehoor van de directie want ik had immers nooit aangegeven dat mijn kind niet op de foto mocht...' Escalatie kon niet uitblijven: 'We zijn nog een keer heel boos geworden met als enige gevolg dat de juf mij heeft geblokkeerd'. Ze concludeert: 'Dus hoewel je helemaal in je recht staat, de vraag is hoe je het echt voorkomt'.

Conclusie

Al met al kan dus gesteld worden dat ouders het liefst hun eigen regels opstellen voor hun kinderen wat betreft internetgebruik en privacy. Ze proberen zo goed en zo kwaad als het gaat hun kinderen bij te houden in alle nieuwe ontwikkelingen. Een forum is dus een mooie online vervangingen van het bankje bij de speeltuin of het schoolplein: ouders vragen, geven hun mening, geven tips en belanden af en toe in een verhitte discussie over bijvoorbeeld de vraag of boeren wel kunnen opvoeden (Ja, echt waar, zie afbeelding).

SuzanneSuus

maandag 28 september 2015 11:53

gumball80 schreef op 28 september 2015 @ 11:30:

[...]Ze weet dat roken en drinken ongezond is en dat het beter is omdat niet te doen, ze kan met geld omgaan, ze heeft een baantje. Ze weet wat sex is, ze weet wat er gebeurt als je geen condoom gebruikt, ze weet dat ze dan mogelijk een vieze ziekte krijgt of erger nog: Een baby. Ze weet hoe internet werkt, ze krijgen media lessen op school. **Omdat we boeren zijn betekent niet dat we dom zijn en geen kinderen kunnen opvoeden ofzo hoor.**

Dat beweert toch ook niemand? Volgens mij vul je nu zelf van alles in.

nina1966

maandag 28 september 2015 11:38

gumball80 schreef op 28 september 2015 @ 11:30:

[...]Ze weet dat roken en drinken ongezond is en dat het beter is omdat niet te doen, ze kan met geld omgaan, ze heeft een baantje. Ze weet wat sex is, ze weet wat er gebeurt als je geen condoom gebruikt, ze weet dat ze dan mogelijk een vieze ziekte krijgt of erger nog: Een baby. Ze weet hoe internet werkt, ze krijgen media lessen op school. **Omdat we boeren zijn betekent niet dat we dom zijn en geen kinderen kunnen opvoeden ofzo hoor.**

De boeren die ik ken die weten heel goed wat internet is. Begin dus eigenlijk een beetje te twifelen aan dit verhaal. Boeren zijn echt niet de mensen van de boekjes namelijk en zo doe jij je wel een beetje voor.

Kijk- & Leestips

Door: Anne Smit

Wil je meer weten over online identiteit en alles wat daarmee te maken heeft? Hou je van populair-wetenschappelijke boeken of juist van makkelijk verteerbare filmpjes? Of heb je hulp nodig om van je telefoonverslaving af te komen? Bekijk dan snel onze kijk- en leestips!

	<p>How I use Minecraft to help kids with Autism - Stuart Duncan Waar kan jij ongestoord jezelf zijn? Webontwikkelaar Duncan (zelf autistisch) startte AutCraft, een Minecraft-server waarop duizenden kinderen met autisme helemaal zichzelf kunnen zijn en hun sociale vaardigheden kunnen verbeteren. Hoe hij dat doet? Bekijk zijn verhaal op TED.com</p>
	<p>Your online life, permanent as a tattoo - Juan Enriquez Kan je ooit nog van je online identiteit afkomen? Futurist Enriquez gebruikt het idee van 'elektronische tattoo's' en de wijsheid van de oude Grieken om ons hiervoor te waarschuwen. Te vinden op TED.com</p>
	<p>How to separate fact and fiction online - Markham Nolan Hoe weet je of iets online echt is of niet? Soms is het niet zo belangrijk, maar het kan ook van levensbelang zijn! Journalist Markham Nolan heeft een succesvol bedrijf dat wereldwijd feit en fictie uit elkaar houdt. Nolan vertelt in deze TEDtalk hoe hij en zijn team dat doen.</p>
	<p>Scenario's voor een normaal leven Jonathan is een jongen van acht jaar en heeft autisme. Hij vindt het lastig om zich sociaal aan te passen, schrikt mensen af met zijn ongeremde enthousiasme, raakt snel overprikkeld van geluiden en kan zich slecht concentreren op taken. Robot KASPAR moet uitkomst bieden.</p>

	<p>The boy billionaire: Mark Zuckerberg in his own words - George Beahm</p> <p>Er zijn tientallen boeken over Mark Zuckerberg en Facebook, maar dit vind ik toch echt de allerleukste. Niets meer en niets minder dan 160 pagina's met citaten van de beste man over ondernemen, technologie en sociale media. Inclusief coverfoto die Mark zelf waarschijnlijk nooit had uitgekozen.</p>
	<p>The power of habit - Charles Duhigg</p> <p>Is elke paar minuten jouw telefoon checken je nummer 1 slechte gewoonte? Dan kan deze New York Times-bestseller over gewoontes je helpen jouw vrijheid terug te krijgen! Onderzoeksjournalist Duhigg legt niet alleen uit wat gewoontes zijn en hoe ze ontstaan, maar ook hoe je slechte gewoontes kunt doorbreken.</p>
	<p>Girl Online - Zoe Sugg</p> <p>Terug naar de tijd waar je je als hopeloze tiener kan verliezen in inhoudsloze boeken? Dan is het boek Girl Online van YouTube-ster Zoella (Zoe Sugg) aan aanrader voor jou. Het gaat over een tienermeisje dat alle ellende uit haar leven verwerkt in een blog. Maar dan gaat alles natuurlijk hopeloos mis...</p>
	<p>Hoe cultureel is de digitale generatie? - Schols, Duimel & De Haan</p> <p>Lees je lievers iets droogs en inhoudelijks? Dan is dit rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau over internetgebruik voor culturele doeleinden onder schoolgaande tieners echt iets voor jou! Gratis te downloaden via scp.nl</p>
	<p>The Filter Bubble - Eli Pariser</p> <p>Is jouw online wereld misschien iets te veel aangepast aan wie je bent? Pariser legt ons uit hoe dit kan leiden tot een zogenaamde filter bubble. Geen zin of tijd om het hele boek te lezen? Dezelfde boodschap is ook te vinden in in een TEDtalk van nog geen 9 minuten.</p>

Zelftest*

Door: Meike Schaap

STELLING		EENS (dit is op mij van toepassing)	ONEENS (dit is niet op mij van toepassing)
<i>Kruis aan wat voor jou geldt</i>			
1	Ik wil wel stoppen met sociale media, maar ik kan het niet.		
2	Als ik een tijdje veel sociale media gebruikt heb, moet ik daarvan bijkomen.		
3	Ik voel de drang om mijn sociale media te checken.		
4	Het gebruik van sociale media belemmert mij in het adequaat uitvoeren van taken.		
5	Op sommige momenten blijf ik sociale media gebruiken, ook al weet ik dat anderen hier last van kunnen hebben.		
6	Ik zeg belangrijke dingen af, omdat ik liever sociale media gebruik.		
7	Ik zeg spontane, sociale activiteiten af zodat ik meer tijd heb voor sociale media.		
8	Ik blijf sociale media gebruiken, ook al brengt het mij in gevaar.		
9	Ik blijf sociale media gebruiken, ook al heb ik hier psychisch last van.		
10	Ik heb het idee dat ik steeds vaker mijn sociale media moet checken om mij goed te blijven voelen.		
11	Ik trek mij vaak terug en voel mij dan beter als ik sociale media gebruik.		

* Op basis van de DSM-5 criteria voor Substance Use Disorders

0-1 Eens

Gefeliciteerd! Jij weet de juiste dosis sociale media tot je te nemen. Je bent niet verslaafd!

2-3 Eens

Milde verslaving

Oei, het lijkt erop dat je soms jezelf een beetje verliest in sociale media. Wees je bewust van je gebruik, anders kan het wel eens heel negatief uitpakken...

4-5 Eens

Gematigde verslaving

Voelde je daar nu je broekzak trillen? Knipperde dat led-lampje nu? Misschien moet je het even

checken... Een minuut geleden waren er geen berichten, maar wie weet nu wel...

Jij voelt vaak de drang om je sociale media te checken, maar missen de mensen je écht als je even een uurtje niet op je telefoon kijkt? Relax! Zo belangrijk ben je niet...

6+ Eens

Ernstige verslaving

Zonder sociale media is jouw leven niets meer waard. Jij kan je niet voorstellen dat mensen vijftig jaar geleden leefden zonder sociale media. De drang is zo groot dat het je dagelijks functioneren... Oh, je bent alweer vertrokken naar je beeldscherm....

Woordzoeker

Door: Meike Schaap

G	D	Q	R	A	M	A	R	G	A	T	S	N	I	M	A	B	Y	O	L
H	I	X	W	J	L	U	T	E	C	A	F	P	P	N	M	E	A	N	A
K	E	P	H	H	E	E	J	T	L	E	I	B	O	M	A	L	N	L	K
E	H	O	A	B	D	O	L	G	N	I	N	R	A	E	L	E	A	I	E
I	S	S	T	N	E	J	W	U	O	O	M	B	I	E	O	V	R	N	E
O	J	A	S	O	E	E	B	R	M	E	I	U	O	T	P	I	E	E	T
S	I	T	A	O	D	L	S	N	A	P	C	H	A	T	H	N	K	I	S
E	W	F	P	I	G	A	E	E	P	E	E	L	K	T	Y	G	L	D	N
R	A	A	P	U	B	Y	L	D	R	A	H	J	W	G	V	S	O	E	I
T	I	C	A	A	H	T	F	E	D	T	G	N	G	A	S	W	P	N	E
U	D	E	L	E	A	R	I	O	E	I	A	R	I	T	N	E	U	T	V
I	E	B	W	O	R	T	E	R	Y	U	M	B	W	S	E	R	I	I	E
K	M	O	Y	H	Y	S	S	U	G	B	P	E	L	U	S	E	U	T	I
L	S	O	C	I	A	L	E	M	E	D	I	A	L	E	U	L	R	E	T
O	G	K	Y	U	E	Y	V	R	T	T	E	A	E	A	T	D	E	I	I
V	H	I	E	X	E	N	Y	Q	U	I	N	O	P	E	T	U	R	T	S
B	P	U	V	H	B	O	H	O	L	P	M	N	U	I	Y	I	U	A	O
N	O	R	O	P	I	N	S	T	S	A	R	Y	N	M	E	L	G	O	P
I	N	T	E	R	N	E	T	V	E	R	S	L	A	V	I	N	G	I	E
L	O	O	H	C	S	E	D	N	E	D	J	I	R	U	N	I	O	P	D

SOCIALE MEDIA

FACEBOOK

MOBIELTJE

ONLINE IDENTITEIT

DIGITALE MIDDELEN

MEDIAWIJSHEID

TUENTI

INTERNETVERSLAVING

SELFIE

INSTAGRAM

POSTIEVE INSTEEK

HYVES

SNAPCHAT

BELEVINGSWERELD

WHATSAPP

RIJDENDE SCHOOL

E LEARNING

TABLET

Puzzel

Door: Meike Schaap

8											
7											
6											
5											
4											
3											
2											
1											
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K

In dit schema moeten vakjes ingekleurd worden. Lees de stellingen en bepaal of ze juist of onjuist zijn. Denk je dat een stelling juist is? Kleur dan de vakjes die achter juist staan. Denk je dat een stelling onjuist is? Kleur dan de vakjes die achter onjuist staan. Succes!

Stelling 1

Linda van Social Media Wijs stelt dat het belangrijk is een goede toekomstvisie te hebben.

JUIST   D1 – D2 – D3

ONJUIST   A8 – B8 – C8

Stelling 2

Social Media Wijs leidt freelancers niet zelf op.

JUIST   G5 – G6 – G7

ONJUIST   C5 – C6 – C7

Stelling 3

'Sociale media is heel erg leuk, maar je moet altijd oppassen wat en met wie je iets deelt.' Dit is een uitspraak van Wendy.

JUIST I8 - J8 - K8 - K7

ONJUIST J1 - J2 - K1 - K2

Stelling 4

Nederlandse meisjes worden minder vaak blootgesteld aan sexy plaatjes op social media dan jongens.

JUIST F3 - F4 - F5 - E5

ONJUIST E5 - E6 - E7 - E8 - F8 - G8

Stelling 5

De meeste onderzoeken over online identiteit gaan over seks.

JUIST B1 - B2 - B3 - B4 - B5 - B6 - B7

ONJUIST B4 - B5 - B6 - B7

Stelling 6

Tuenti is een Spaanse game gebaseerd op de Middeleeuwen.

JUIST H5 - I5 - J5 - K5 - K6

ONJUIST I5 - J5 - K5 - K6

Stelling 7

Facebook hanteert een minimale leeftijd van dertien jaar.

JUIST E1 - E2 - E3 - E4 - I6 - I7

ONJUIST D8 - D7 - D6

Stelling 8

Na de lezing van Make a Wish kon je koekjes kopen

JUIST A1 - A2 - C1 - C2

ONJUIST F1 - G1 - G2 - G3 - G4 - I1 - I2 - I3 - I4

Je vindt de antwoorden op bladzijde 39

Studiegerelateerd

Lezing: Make a Wish

Door: Marieke Winter

'Ik wil de kerstman ontmoeten' en 'Ik wens voor een dag een chef-kok te zijn in een echt restaurant!' Deze en nog veel meer wensen kwamen aan bod tijdens de lezing van Make a Wish.

Dit is een organisatie die jonge, ernstig zieke patiënten nieuwe hoop en kracht wil geven door hun allerliefste wens in vervulling te laten gaan. Ondanks het vroege tijdstip op vrijdag 16 februari waren de twee enthousiaste vrijwilligers niet te stuiten. Vol passie vertelden ze over de kracht van een Wish Journey. Degene die namelijk denkt dat deze stichting alleen maar een leuk dagje verzorgd voor zieke kinderen, heeft het mis! Er gaat een heel traject (een Wish Journey) aan vooraf. Tijdens deze reis wordt de jonge patiënt

en zijn omgeving zelf betrokken bij het bedenken van zijn wens en beleeft het vooraf ook al enorm veel plezier. Op deze manier hopen de vrijwilligers van Make A Wish een blijvende impact te hebben op de kinderen, maar ook de familie en vrienden daaromheen. Ervaring leert dat als een kind kan geloven dat zijn wens uitkomt, hij ook kan geloven dat hij beter wordt. En dat is de kracht van de Wish Journey. Persoonlijk vind ik het dan ook geweldig dat wij als PAP dit aar stichting Make A Wish steunen. Elke euro die wij geven, wordt omgezet in een geweldige ervaring voor zieke kinderen. Het besef dat we op deze manier bijdragen aan hun herstel, geeft me een warm gevoel (net zoals de heerlijke croissantjes na afloop van de lezing, die dan ook zo waren verkocht).

The logo for Make-A-Wish Nederland is displayed in blue. It features the text 'Make-A-Wish' in a large, stylized font, with a blue arc and a star above the letter 'A'. Below this, the word 'NEDERLAND' is written in a smaller, sans-serif font. A registered trademark symbol (®) is located at the end of the main text.

Studiegerelateerd

Lezing: Jellinek

Door: Sander Palli

De voorlichting werd verzorgd door twee medewerkers van Jellinek. Bij aanvang werd aan ons gevraagd wat wij al wisten over verslavingen en middelengebruik. Vervolgens gingen we in groepjes schatten hoe het ongeveer met het drugsgebruik in Nederland zat.

Dat alcohol het vaakst gebruikt wordt, dat was wel te verwachten. Bij de overige middelen ging dit echter mis. Waar wij, afhankelijk van het middel, het gebruikspercentage in Nederland schatte op 20-60% lagen ze daadwerkelijk tussen de 0,5-5%. Bij de populatie studenten lagen de getallen echter wel een heel stuk hoger, wat onze schattingen verklaarde. De sprekers brachten dit met wat humor wat een erg comfortabele sfeer creëerde. Vervolgens werd er wat over het werk verteld wat Jellinek en soortgelijke

organisaties doen. Zo worden er bijvoorbeeld voorlichtingen gegevens bij feesten zoals het ADE. Ondanks dat voorlichting over drugs op zo'n locatie het gebruik ervan zou kunnen bevorderen, is het toch het risico waard als dit betekent dat de middelen veilig genomen worden. Ook is er zowel een telefoonlijn als een spreekuur, beide anoniem, beschikbaar om alles te vertellen over drugs of om ze te laten testen.

Ook werd er op verslavingen ingegaan. Er kwamen verhalen voorbij over de Vietnam oorlog, waar Amerikaanse soldaten veel opiaten gebruikten, die illustreerden dat een verslaving een direct gevolg is van de omgeving waarin iemand zich bevindt. Wanneer de soldaten terugkeerden naar het eigen land waar ze gelukkig waren, verdween hun verslaving vrijwel direct. Ditzelfde was gezien bij ratten. Wanneer deze in een lege, eenzame kooi zaten en ze de mogelijkheid hadden tot cocaïne konden ze dit niet weerstaan. In een 'paradijs voor ratten' werd de cocaïne slechts sporadisch gebruikt. Al met al was het een comfortabele, laagdrempelige en ook leerzame voorlichting.

Studiegerelateerd

Lezing: Pets4Care

Door: Shirley Hermans

Pets4Care is een organisatie die begeleidingstrajecten met honden en paarden aanbiedt aan kwetsbare kinderen en jongeren met een traumatische achtergrond. De organisatie richt zich vooral op mensen die kampen met de gevolgen van trauma, verlies of rouw of die slachtoffer zijn van psychisch of lichamelijk geweld.

Op deze manier begonnen we de middag met wat informatie over de instelling zelf. Zo kregen we ook te horen dat ze naast honden en paarden zelfs met katten werken, heel interessant! Daarnaast kregen we ook een paar speeltjes te zien die gebruikt worden om met de honden te werken. Zo was er bijvoorbeeld een soort doek waar in vakjes hondenbrokjes

gedaan moesten worden. Honden gingen deze daarna zoeken, wat natuurlijk erg leuk was, en voor degene die de brokjes erin stopt, is dit een stimulatie van de fijne motoriek.

Nadat we wat informatie hadden gekregen gingen we naar buiten. Dit was het leukste gedeelte van heel de dag. Er werden een paar vrijwilligers gevraagd om bepaalde dingen met de honden te proberen. Een van de eerste dingen die gedaan werden was door het veld lopen en de hond laten leiden, of juist zelf proberen te leiden, wat te maken had met zelfvertrouwen. Op het einde werden er 3 mensen gekozen om een parcours uit te zetten, om samenwerking te stimuleren, en de honden daarna dit parcours te laten doen. Hierbij was het ook interessant om te kijken of de honden het parcours zo gingen doen als dat de mensen die het uitgezet hadden het in hun hoofd hadden. Al met al was het een super leuke middag. Het was heel interessant om te horen hoeveel dieren voor mensen kunnen betekenen en doen en ook heel leuk om een keer te ervaren wat daar nou precies mee gedaan kan worden!

Pets4Care
dierbare ontmoetingen

Studiegerelateerd

Excursie: Rijdende School

Door: Jasmijn Kampstra

Op maandag 26 maart was het zover: met PAP naar Geldermalsen voor de excursie van stichting de Rijdende School! Deze stichting maakt onderwijs voor kinderen van kermisexploitanten en circusartiesten mogelijk. Een erg specifieke doelgroep, waar ik graag wat meer van wilde weten. Na een kort ritje in de buurtbus (ja, het is echt precies wat je verwacht) en nog een inspirerende wandeling over het industrieterrein kwamen we aan bij het kantoor van de stichting. We werden hartelijk ontvangen met een kopje koffie of thee en lekkere koekjes.

Allereerst kregen we wat meer informatie over de geschiedenis van de stichting. Daarna mochten we de 'rijdende scholen' van binnen bekijken. Er zijn verschillende formaten wagens die naar bepaalde kermissen gestuurd worden, afhankelijk van het aantal kinderen dat er op die kermis aanwezig is. Het was heel vet om te zien dat het eigenlijk een klaslokaal op wielen is, met stoelen, tafels en zelfs een bibliotheek! Zeker de grote wagen was heel indrukwekkend. Deze bestaat eigenlijk uit twee delen, namelijk een onderbouw en bovenbouw gedeelte. Op een kermis kunnen namelijk tien kinderen zijn, maar allemaal van een andere leeftijd. Een juf die ons rondleidde zei dat dat af en toe best schakelen was, maar het werk juist leuk en afwisselend maakte.

Daarna hebben we nog wat informatie gekregen over e-learning, want je kunt onmogelijk een bus naar elk kermiskind sturen. Hierbij skypen de kinderen met hun docent en andere kinderen, zodat ze lessen kunnen volgen en samen kunnen werken. Helaas was de ochtend toen alweer voorbij gevlogen en was het tijd om terug naar huis te gaan. We namen afscheid en kregen zelfs een boek mee dat nu op de PAPkamer ligt.

Wat mij betreft zeker de moeite waard om eens in te kijken. Al met al was het dus een zeer geslaagde excursie waarbij ik veel heb geleerd van de mogelijkheden die er tegenwoordig allemaal zijn om leren voor iedereen mogelijk te maken!

Studiegerelateerd

“Beleef een taalontwikkelingstoornis”

Door: Laurel Pope

Op donderdag 26 april heeft de Studiecie van PAP een workshop over taalontwikkelingsstoornis georganiseerd. Deze werd gegeven door Jan Heida. Kentalis is een landelijke organisatie voor mensen die slechthorend, doof, doofblind zijn, een taalontwikkelingsstoornis (TOS) hebben of een communicatief meervoudige beperking hebben. Kentalis biedt onderzoek, diagnostiek, zorg, onderwijs en onderwijsondersteuning aan deze mensen.

Maar wat is een TOS nu eigenlijk precies? Iemand heeft een TOS wanneer hij of zij moeite heeft met het leren van taal. Bij een TOS wordt taal minder goed verwerkt en daardoor loopt de taal- en spraakontwikkeling anders dan bij leeftijdsgenoten. Dit zorgt voor achterstanden en frustraties. Een TOS kan men niet op latere leeftijd ontwikkelen. Een kind dat een TOS heeft, wordt ermee geboren.

De workshop begon met een korte introductie over Kentalis. Daarbij kregen we een filmpje te zien van een jonge vrouw die een TOS heeft, maar toch werkzaam is bij een bakkerij. Het was mooi om te zien dat zij, ondanks haar beperking, haar doelen kon nastreven.

Om beter inzicht te kunnen krijgen in hoe het zou zijn om een TOS te hebben,

gingen we met de groep een opdrachtje doen. Twee studenten kregen van Jan een tekening en zij moesten aan de rest van de groep omschrijven wat zij zagen. De groep moest het gaan natekenen. Het viel op dat het eigenlijk nog best lastig kan zijn om een simpele tekening te omschrijven. Ook stelde niemand uit de groep vragen over wat er gedaan moest worden. Daardoor had niemand eigenlijk de tekening gemaakt zoals de bedoeling was. Zo voelt het eigenlijk ook een beetje om een TOS te hebben. Iemand met TOS begrijpt niet goed wat de ander zegt en durft geen vragen te stellen uit schaamte. Later in de workshop hebben we ook een andere opdracht gedaan. Hiervoor gingen we in groepjes van drie aan de slag. Twee personen zaten met hun ruggen tegen elkaar. De derde persoon moest met legoblokjes iets bouwen voor een van de anderen. Eén van de zittende personen moest dan aan de ander uitleggen hoe zij dat bouwwerk in elkaar moesten zetten. Dat is nog best lastig als je niet kan zien wat de ander doet. Daarnaast mochten we ook niet communiceren, waardoor je niet weet of het goed gaat en of iemand je heeft begrepen. Ook weet je niet hoe ver iemand is met bouwen of verwerken van informatie. We liepen dus als groep wederom tegen een aantal hindernissen aan.

Door middel van de informatie die we van Jan hebben gekregen en de opdrachten die we hebben gedaan, hebben we een duidelijker beeld gekregen van wat een TOS is. We hebben het zelfs even mogen beleven. Een leerzame en interessante workshop dus!

OC-kamer

Door: de OC-kamer

Terugblik op het afgelopen jaar

Wat vind je het leukste dat we op hebben gepakt afgelopen jaar?

Sofie: Het leukste wat we dit jaar hebben opgepakt is naar mijn mening het evalueren van jaar 2 en 3 met behulp van de bachelorenquête.

Het invoeren van alle data was misschien niet het allerleukste klusje, maar het was echt tof om het eindresultaat te mogen presenteren voor de werkgroep die zich bezighoudt met de vernieuwing.

Rimke: Het leukste vind ik de evaluatie van het tutoraat. Ik heb het idee dat we hiermee de meeste verandering teweeg hebben gebracht waar zowel studenten als docenten echt iets aan hebben.

Sophie: Ik sluit mij aan bij Rimke. Ik vond het interessant om met alle partijen die betrokken zijn bij het tutoraat in gesprek te gaan en te onderzoeken waar de knelpunten lagen. Naar aanleiding van de gesprekken zijn er echt een aantal belangrijke zaken boven tafel gekomen waar we een passend advies voor hebben kunnen schrijven.

Wat heb je geleerd?

Sofie: Tijdens dit jaar heb ik vooral geleerd om samen te werken aan grotere projecten. In tegenstelling tot opdrachten in cursussen duren de projecten in de OC-kamer niet alleen langer, maar ben je ook alleen op jezelf en mede-OCkamergenoten aangewezen. Hoe je het aanpakt, wanneer je het af hebt, dat leer je allemaal zelf in te plannen en uit te voeren: Super leerzaam dus!

Rimke: Ik heb geleerd te overleggen met heel veel verschillende organen binnen de Inspraak, waarbij ieder orgaan op een andere manier tegen een punt aankijkt. Daarbij heb ik ook geleerd door al deze meningen te combineren een advies uit te brengen.

Sophie: Tijdens mijn jaar in de OCkamer heb ik eigenlijk heel veel geleerd. Het belangrijkste voor mij is het communiceren met verschillende partijen. Zo hebben we een jaar lang intensief samengewerkt met z'n drieën en om dit in goede banen te leiden, is goede communicatie noodzakelijk! Maar ook leren hoe je communiceert met/je opstelt naar docenten, beleidsmedewerkers en andere Inspraakorganen, was erg leerzaam

Wat wil je meegeven aan de studenten?

Sofie: Raak vooral betrokken bij je opleiding! Buiten het opdoen van kennis tijdens cursussen kun je je op zo veel meer manieren ontwikkelen tijdens je studententijd. De Inspraak is een super goede manier om bijvoorbeeld (beter) te leren evalueren, communiceren, samenwerken; noem het maar op!

Rimke: Hoe belangrijk het is om je mening te delen binnen de universiteit! Het allerleukste is natuurlijk om hier als Inspraker zelf je mening te laten horen, maar ook jaarvertegenwoordigers en studenten die hun mening laten horen in koffieuurtjes etc. zijn heel belangrijk!

Sophie: Binnen de opleiding zijn ze heel blij met alle input die ze krijgen van studenten, dus schroom niet om je mening te delen! Alleen door feedback te geven, vragen te stellen en mee te denken over lopende zaken, kunnen wij samen ons onderwijs verbeteren en het beste uit onze opleiding halen!

Café De Stadsgenoot

De gezelligste huiskamer van Utrecht!

*Gezellig borrelen,
terrasje pakken, feestjes
vieren en
bijkletsen met
je vrienden
doe je in .....*

De stadsgenoot

Openingstijden:

Zo, ma, di, wo: 15.00 - 02.00 uur

Do, vr: 15.00 - 03.00 uur

Za: 08.00 - 03.00 uur

Breedstraat 8 • Utrecht • 030-2232629 • www.destadsgenoot.nl

Onze hartelijke dank gaat uit naar de mensen die hebben meegelopen aan deze PAPERas:

Laurel Pope
 Shirley Hermans
 Marieke Winters
 Jasmijn Kampstra
 Sander Palli
 Wendy Middag
 Linda Vonhof
 Rimke Peeters
 Sophie de Haas van Dorsser
 Sofie van den Brand

Het antwoord van de puzzel:

8	T				P			A			
7											
6											
5											
4											
3											
2											
1											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Colofon

De PAPERas is een uitgave van Studievereniging PAP. Dit verenigingsblad verschijnt drie keer per jaar en wordt verzonden aan alle leden van PAP, medewerkers van de opleiding Pedagogische Wetenschappen en zusterverenigingen van PAP.

Redactie

Anne Smit, Anouschka van der Linden, Eveline Hoofd en Meike Schaap

Vormgeving

Anouschka van der Linden

Aan deze uitgave werkten mee

Laurel Pope
 Shirley Hermans
 Marieke Winters
 Jasmijn Kampstra
 Sander Palli
 Wendy Middag
 Linda Vonhof
 Soggy de Haas van Dorsser
 Sofie van den Brand

Rimke Peeters

Druk

Oplage: 275 stuks
 Drukwerk: www.drukzo.nl

Adverteren: sponsoring.svpap@gmail.com (Sjoerd Houweling)

Bestuur 2017-2018

Inez Boeijen – Voorzitter
 Eveline Hoofd – Secretaris
 Sjoerd Houweling – Penningmeester
 Ryanne van der Wouden – Coördinator Studie-inhoudelijk
 Emmalie Mulder – Coördinator Intern
 Rosan Klieverik – Coördinator Extern

Ben je verhuisd of gestopt met je studie?

Geef dit dan door aan het PAPbestuur door een e-mail te sturen naar info@svpap.nl. Op die manier blijft de ledenlijst up-to-date. Heb je je studie afgerond? Dan is er de mogelijkheid om als alumnid betrokken te blijven bij jouw studievereniging. Stuur een e-mail naar info@svpap.nl voor meer informatie over onze alumnivereniging!

Adresgegevens

Langeveldgebouw, kamer F1.08
 Heidelberglaan 1
 3584 CS Utrecht
 Telefoon: 030-2534885
 E-mail: info@svpap.nl
 Website: www.svpap.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of overgenomen zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright 2017-2018, Studievereniging PAP

Wil je na het lezen van deze PAPERas meewerken aan de volgende uitgave? Stuur dan een mailtje naar paperasciesvpap@gmail.com.

Deze en andere PAPERassen zijn ook online te vinden op svpap.nl/paperas.